



## Top 10 kaart aandachtspunten voor verzorgenden

Parkinsonproblematiek in het verpleeghuis - top 10

Ga voor de individuele parkinsonpatiënt na of de volgende aandachtspunten voor hem/haar van toepassing zijn en stem de zorg af:

**1. Medicatie:** het functioneren van iemand met parkinson is sterk afhankelijk van de tijden waarop de medicijnen gebruikt worden. Geef medicijnen op de afgesproken tijden en niet tegelijk met eiwitrijke voeding. Let op bijwerkingen zoals overbeweeglijkheid, hallucinaties of wanen en slaperigheid of sufheid. Wanneer de patiënt voortdurend stijf en traag is, kan het zijn dat diegene onvoldoende parkinsonmedicatie krijgt.

**2. Wisselend functioneren:** mensen met parkinson kunnen van dag tot dag of soms van uur tot uur wisselen in vermogen tot zelfzorg (on-off). Dit geldt ook voor de mobiliteit, denken, spreken en stemming.

**3. Traagheid bij bewegen:** bewegingen die vroeger als vanzelfsprekend verliepen, moeten nu als bewuste bewegingen worden uitgevoerd, dit gaat langzamer en kost energie.

**4. Traagheid in communicatie:** het verstandelijk functioneren en spreken is wisselend en vaak vertraagd. Houd hier rekening mee bij de communicatie.

**5. Cognitieve stoornissen en psychose:** geheugenproblemen, gestoorde aandacht en planning komen veel voor. Ook kan de iemand met parkinson verward zijn of dingen zien die er niet zijn (hallucinaties).

**6. Stemningsproblemen:** de stemming is vaak wisselend. Depressieve klachten komen veel voor bij mensen met parkinson. Wees hierop alert en vraag er actief naar.

**7. Acceptatie/verwerkingsproblemen:** veel mensen met parkinson hebben moeite met het omgaan met hun ziekte en achteruitgang van het functioneren. Dit geldt ook voor de partner. Wees hierop, zowel bij de degene met parkinson als diens partner, alert en vraag er actief naar.

**8. Slikken/kauwen:** Het eten en drinken wordt bemoeilijkt door slik- en kauwproblemen.

**9. Andere problemen:** de ziekte van Parkinson kan ook de volgende problemen veroorzaken: slaapproblemen, obstipatie, blaasproblemen, gewichtsverlies, speekselverlies, bloeddrukdaling bij staan en pijn.

**10. Complicaties:** mensen met parkinson hebben een hoog risico op decubitus, blaasontsteking, longontsteking en vallen.

De verschillende zorgdisciplines moeten duidelijke afspraken maken over wie de totale zorg coördineert; deze persoon is ook aanspreekbaar voor de patiënt en partner/familie. Tevens dient er in het zorgplan naast inbreng van de patiënt ook inbreng te zijn van de partner/familie.